

Nieuwsbrief Mooi Binnenveld - 31 maart 2024



Beste Mooi Binnenveld Nieuwsbrief lezers,

De lente komt er dan eindelijk aan. Na een lange en natte winterperiode kunnen we weer volop gaan genieten van al het mooie wat het Binnenveld te bieden heeft. Overigens, heeft het Binnenveld natuurlijk ieder seizoen wel iets te bieden. Deze winter zagen we zelfs dat er volop werd geschaatst; iets wat we overigens nog wel gaan evalueren met de andere gebiedseigenaren. Waar in de winterperiode ook volop van is genoten was natuurlijk de prachtige documentaire Hooiland (nog steeds te zien op NPO plus) met maar liefst ruim 2.500 bioscoopbezoekers en 700.000 TV kijkers. Dit heeft in ieder geval gezorgd voor de nodige nieuwe leden en veel verzoeken voor excursies. Minder leuk nieuws was natuurlijk dat de uitkijktoren in het gebied is beschadigd door vernieling; Staatsbosbeheer onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor herstel. Zodra daar meer over bekend is zullen we dit laten weten. Positiever nieuws voor ons is dat we voor de gemeente Veenendaal ook de komende jaren weer het beheer van de Groene Grens mogen gaan coördineren en uitvoeren.

Er is en wordt veel gemonitord; dit mede dankzij de inzet van veel betrokken vrijwilligers. In deze nieuwsbrief staan we uitgebreider stil bij diverse monitoringresultaten. Met diverse andere partijen zijn we druk bezig met een doorstart voor het gebiedsproces voor het hele Binnenveld. Vanuit Mooi Binnenveld werken we aan een visie op het Binnenveld: hoe ziet dat eruit in 2040?. In de volgende nieuwsbrief hier meer over.

Voor nu veel leesplezier en de natuur in het voorjaar ervaren.

Willem Hendriks, Voorzitter

Belangrijke mededelingen

AED op de Lieskamp

Belangrijk bericht voor iedereen in de Binnenveldse Hooilanden en op de klompenpaden. Op het landgoed [De Lieskamp](#) is een AED te vinden. Deze AED hangt in een kleine ruimte achter de deur rechts naast de zijdeur ingang boerderij.

Schone stappenwandeling in De Groene Grens op 6 april.

De afgelopen maanden zagen wij als beheerders van de Groene Grens nogal wat afval liggen in de nieuwe Groene Grens Midden. Dat hoort zeker niet in een natuurgebied! Help je mee om samen het zwerfafval te lijf gaan? Samen opruimen is namelijk veel leuker! Bovendien krijg je er een mooie excursie bij! Na een uur opruimen is er tijd voor koffie/thee met iets lekkers. Daarna gaan we wandelen o.l.v. een IVN natuurgids door de prachtige Zuidelijke Groene Grens. [Lees verder.](#)

Zaterdag 06 april 2024 van 10:00 tot 12:00. Groene Grens Midden: Dragonderweg/bij bruggetje van de Polerf Veenendaal. [Bekijk op Google Maps](#)

Berries, wie maakt ze?

Het Mooi Binnenveld beheer zou vanaf deze zomer graag 2 berries (zie onder) gaan gebruiken voor kleinschalig maaiwerk met vrijwilligers. Het gaat in de basis om twee palen met een doek ertussen, bedoeld om met 2 personen maaisel weg te kunnen dragen

Wie zou het leuk vinden om dit te maken voor ons? De kosten van het te gebruiken materiaal worden uiteraard vergoed door Mooi Binnenveld. Graag aanmelden via info@mooibinnenveld.nl. Vervolgens zal Thomas Kroon met

diegene wel afstemmen aan welke eisen de berrie moet voldoen (lengte, materiaal, etc.).

Zie foto onder ([Bron](#))



Broedvogelmonitoring in 2023.

In 2023 werden in de zuidelijke Binnenveldse Hooilanden in totaal 359 territoria van 52 verschillende vogelsoorten vast. Het aantal territoria in eerdere jaren bedroeg respectievelijk 371 (2022), 424 (2021) en 381 (2020). Het aantal soorten broedvogels bedroeg 56, respectievelijk 57 en 52. De verschuivingen binnen de diverse ecologische groepen waren beperkt. Ten opzichte van het voorafgaande jaar verschenen vijf nieuwe broedvogels nl. buizerd, spotvogel, ijsvogel, Cetti's zanger en porseleinhoen. De laatste twee stelden we nooit eerder vast in het gebied. Een negental soorten had in 2023 ten opzichte van 2022 geen territorium meer in het gebied. Dit waren de bergeend, ekster, sprinkhaanzanger, heggenmus, groenling, roodborst, boomkruiper, witte kwikstaart en kleine plevier. [Lees verder](#)



Bijzondere waarnemingen in het eerste kwartaal

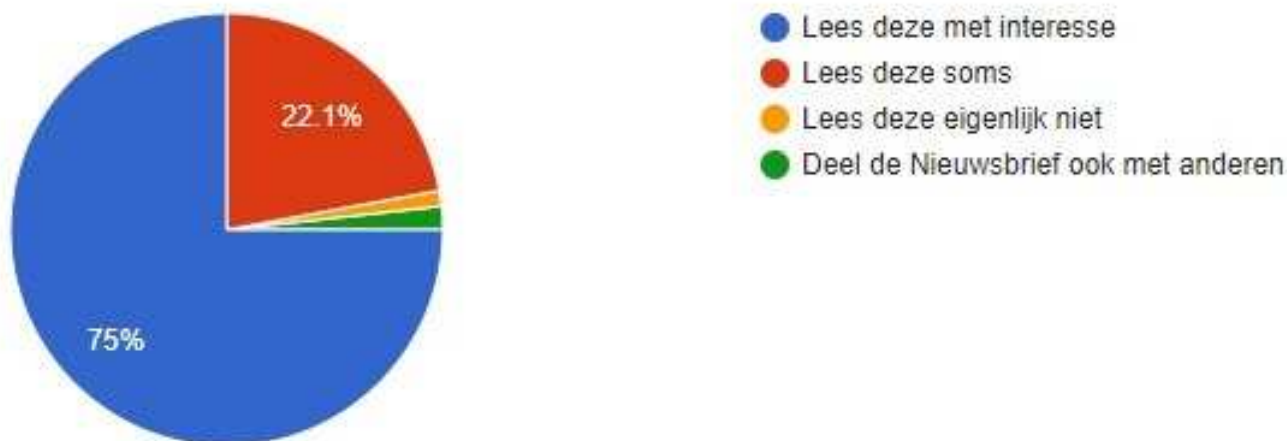
Veel was er weer te zien dit laatste kwartaal. Naast onze vaste bezoekers als grutto's, wulpen en kieviten etc. zijn er elk jaar weer bijzondere doortrekkers, mogelijk blijven die ook eens broeden. Zo waren daar onder andere de zwartkoprietzanger, steppekiekendief en de steppekievit, waar erg veel soortenjagers ("twitchers") op af kwamen. Hennie Roelofsen maakte een foto van de poelruiter (boven) en voegde die toe aan zn collectie Binnenveldse ruiters: groenpootruiter, bosruiter en zwarte ruiter'. Ook landde regelmatig de zeearend (zie onder foto Patrick Jansen) en kwamen een paar kraanvogels een dagje langs. [Lees verder](#)



QR codes met natuurinformatie

Langs de Veenkampen wandelroute zijn QR code bordjes aangebracht. De route loopt over het land van Mooi Binnenveld en de Coöperatie Binnenveldse Hooilanden. De QR codes geven bij scannen extra informatie over wat er te zien is tijdens de wandeling.

Een groep IVN cursisten waaronder Anneke Meijer, Klaas Strijbis, Huub Albregths en Bert-Jan Mulder hebben in 2023 in het kader van een eindopdracht van de IVN cursus in Ede, de gegevens verzameld. Deze opdracht van Mooi Binnenveld was geïnspireerd door een publieksenquête die studenten van AERES MBO Ede uitvoerden. Het resulteerde in een duidelijke vraag van het wandelende en fietsende publiek. Met name was er behoefte aan meer gegevens over wat er te zien was aan plant- en diersoorten. Mogelijk worden de bordjes verder aangepast voor een wandelroute beginnend bij de Lieskamp, daar is namelijk ook parkeermogelijkheid. [Zie ook](#)



Enquête

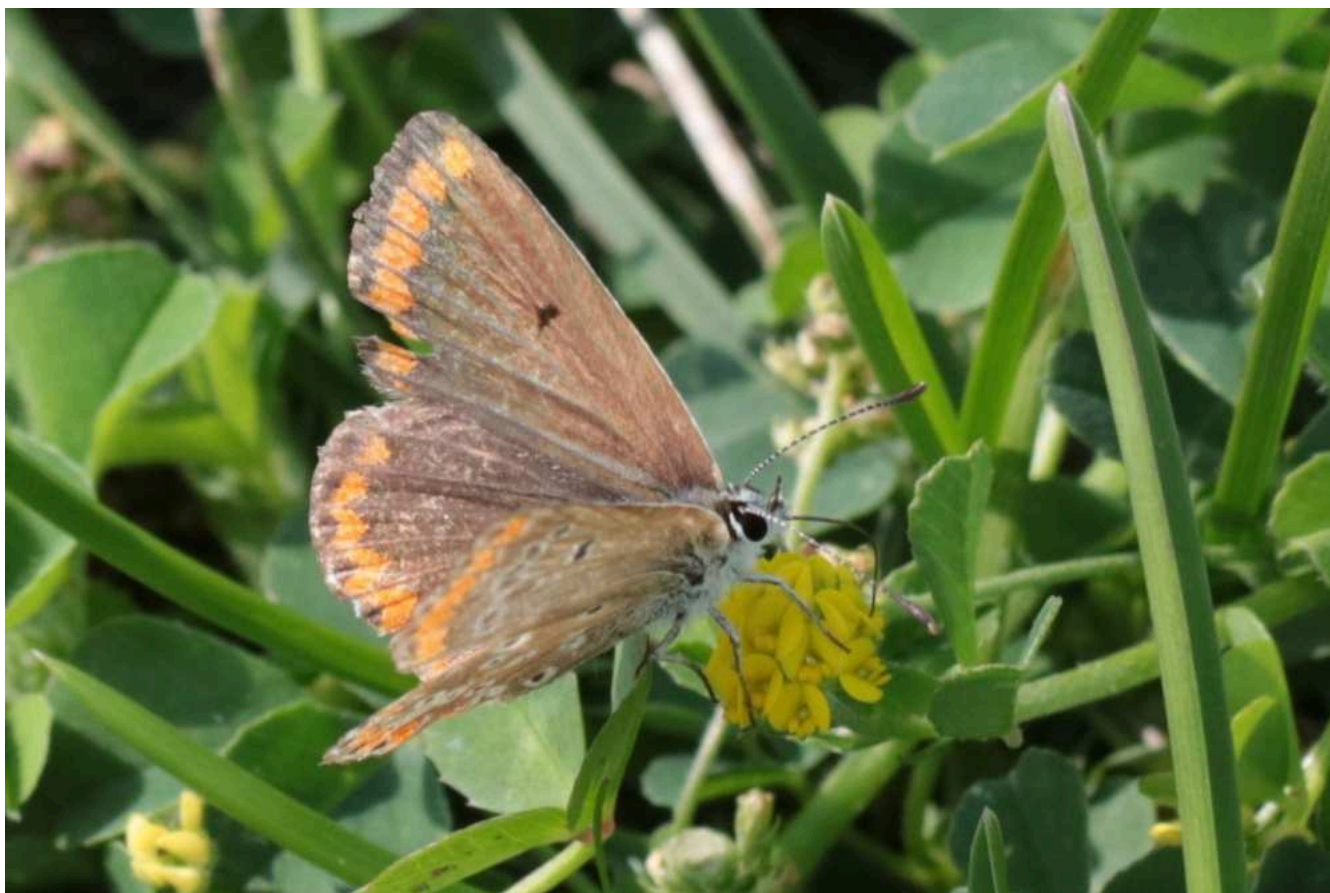
Aan de leden van de Vereniging Mooi Binnenveld werd gevraagd wat ze van de Nieuwsbrief vonden. Een totaal van 172 leden reageerden en gaven aan dat de Nieuwsbrief met interesse wordt gelezen (75%). De meeste extra reacties waren van: "Ga zo door", "prima zo". Er kwamen ook een aantal vragen zoals: "Kan mijn partner ook de nieuwsbrief krijgen"? (*Red.: iedereen kan zich gratis abonneren*). Suggesties waren er: meer richten op jonge doelgroepen, iets over wat mag wel en wat mag niet in de Binnenveldse Hooilanden (bv drones, fotografen, honden etc.), maar ook meer interviews en meer korte filmpjes en bijvoorbeeld een pagina voor foto's van leden. Ook speciale focus op een bepaalde plant of vogel die te zien is wordt gevraagd en over vorderingen in onderzoek en ontwikkeling van de natuur.

We zoeken trouwens nog steeds versterking bij de communicatie en met name ook de nieuwsbrief. Meld je bij interesse aan voor een gesprek via info@mooibinnenveld.nl



De Groene Grens is in trek bij nachtvinders.

In 2020 werden 234 soorten genoteerd, waaronder een aantal zeldzaamheden. Maar vlinders zijn mobiel dus het is altijd de vraag of die soorten hier ook echt “thuis horen” of dat we te maken hadden met zwervers uit andere gebieden. Het onderzoek zal een aantal jaren herhaald worden. In 2023 leverde dat 78 nieuwe soorten op, waaronder de geelbruine rietboorder, een vrij zeldzame en bedreigde soort die vooral in het westen van het land voorkomt. Deze vlinder is op twee verschillende data gezien, in twee kleurvarianten. De rups leeft in rietstengels en gezien de fraaie rietkragen in de Groene Grens zou hij hier zomaar een populatie kunnen hebben. Ook keerden zeldzaamheden als de *kleine blokspanner* (zie foto boven van André Nagelhout) weer terug, in behoorlijke aantallen. Toch misten er nog 90 soorten uit 2020, met name waarschijnlijk ook door de timing van het onderzoek. Volgend jaar weer. [Lees verder](#)



Dagvlinders in 2023

Ook in 2023 werden de dagvlinders geteld en werden 18 soorten dagvlinders in de Veenkampen genoteerd. Dit is hetzelfde aantal als vorig jaar, maar wel met drie nieuwe soorten voor het gebied. Twee nieuwe soorten zijn geteld langs een nieuwe monitoring route langs de Veensteeg: bont zandoogje en boomblauwtje. Het landkaartje is langs de “oude” route gezien. Boven een foto van het zeldzame bruin blauwtje (*Foto: André Nagelhout*). In totaal zijn er dit jaar 475 exemplaren geteld, minder dan in 2022. Een eerste indruk na 4 teljaren is dat er wel een stijging is in het aantal soorten en exemplaren, maar alles blijft zeer afhankelijk van de klimaatomstandigheden. En 2023 was weer een jaar met zijn extremen, koud, droog, warm en veel regen. [Lees verder](#)



Vegetatie in ontwikkeling

Sinds 2021 wordt er gewerkt met dezelfde lijst van karteersoorten (*red.: zeg maar gewenste soorten*). De invloed van het opbrengen van maaisel uit soortgelijke natuurgebieden in 2019 door vrijwilligers is duidelijk te herkennen in de verspreiding van de karteersoorten. In gebieden zonder maaisel komen veel minder karteersoorten voor, maar wel kruipende moerasweegbree en vlottende bies. Dit zijn soorten van voedselarme, enigszins gebufferde niet te zure wateren. De meeste karteersoorten zijn aangetroffen in de omgeving van het vlonderpad. Hier is in 2019 maaisel uit De Hellen en de Bennekomse Meent opgebracht. Soorten die hier groeien zijn naast alle orchideeën, o.a. gewone dotterbloem, moeraskartelblad (*zie boven ontspruitend foto: Thomas Kroon*), geelgroene zegge, sterzegge, pluimzegge en knoopkruid. Ook de in 2021 aanwezige soorten hebben zich verder verspreid zoals: klokjesgentiaan, blauwe knoop, knoopkruid, gewone brunel, waterkruiskruid, blauwe zegge, grote ratelaar, veldrus, stijve ogentroost, ruw walstro, schildereprijs, en ook het nog steeds schaarse melkvioltje. [Lees verder.](#)

Economie

REPORTAGE | STIKSTOFPROBLEEM

Ook bioboer is soms piekbelaster. 'Wel even slikken'

Biologische landbouw is een deel van de oplossing voor het stikstofprobleem. Toch hebben honderden bioboeren het label piekbelaster gekregen, met alle gevolgen van dien. 'Een bij de bank dat is kansloos'

Maarten Akkers
Bennekom

Maarten Akkers wijst naar de steendruge grondbodem op het dak van haar tuinwoning. 'De bodem is roestig van verontreiniging toe'. De melkboeren vinden zich er niet voor aan. Ze staan er nog 'knippen', maar bij biologische melkveehouderij (De Hooilanden aan De Kanter en Pool) wordt er anders mee omgegaan. Daar wordt er niet op de bodem geboerd, maar op de bodem die eronder zit. Het is een kwestie van hoe je het doet.

De te vervaanderd dat ten Bovenste landrijt van de steendruge grondbodem is die bodem die eronder zit. Het is een kwestie van hoe je het doet. De Kanter en Pool wordt juist versterkt door de steendruge grondbodem. Maar daarbij is het belangrijk dat de bodem niet verontreinigt wordt. Het is een kwestie van hoe je het doet.

De steendruge grondbodem is een probleem voor de landbouw. Het is een kwestie van hoe je het doet. De Kanter en Pool wordt juist versterkt door de steendruge grondbodem. Maar daarbij is het belangrijk dat de bodem niet verontreinigt wordt. Het is een kwestie van hoe je het doet.

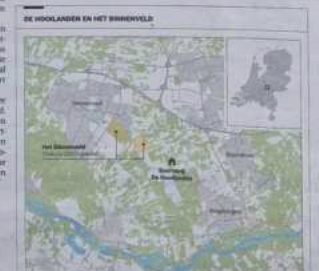
De steendruge grondbodem is een probleem voor de landbouw. Het is een kwestie van hoe je het doet. De Kanter en Pool wordt juist versterkt door de steendruge grondbodem. Maar daarbij is het belangrijk dat de bodem niet verontreinigt wordt. Het is een kwestie van hoe je het doet.

De steendruge grondbodem is een probleem voor de landbouw. Het is een kwestie van hoe je het doet. De Kanter en Pool wordt juist versterkt door de steendruge grondbodem. Maar daarbij is het belangrijk dat de bodem niet verontreinigt wordt. Het is een kwestie van hoe je het doet.

10
TOE JO PROCEST van de Grondrijt in Bovenste landrijt heeft bij productie piekbelaster bij de bodem van de steendruge grondbodem.



Floortje de Kanter met haar dochter Dinawerpe en man Lodewijk Pool op hun biologische melkveehouderij in Bennekom.



DE HOOILANDEN EN HET BINNENVELD

Dit is precies wat demissionair minister voor Natuur en Landschap Christiaan van der Wal wil bidden. Het is een kwestie van hoe je het doet. De Kanter en Pool wordt juist versterkt door de steendruge grondbodem. Maar daarbij is het belangrijk dat de bodem niet verontreinigt wordt. Het is een kwestie van hoe je het doet.

1
MILJOEN EURO hebben veertig bedrijven en boeren van de Hooilanden en het Binnenveld, zodat de biologische landbouw niet van een bank afhankelijk is.

andere steendruge grondbodem is die bodem die eronder zit. Het is een kwestie van hoe je het doet. De Kanter en Pool wordt juist versterkt door de steendruge grondbodem. Maar daarbij is het belangrijk dat de bodem niet verontreinigt wordt. Het is een kwestie van hoe je het doet.

Stap extra van overheid
Pool krijgt extra overheidssubsidies voor boeren die hun steendruge grondbodem willen koppelen. Maar het gaat niet bij iedereen. Boeren zijn er die willen weten dat ze een kans hebben op steendruge grondbodem. Het is een kwestie van hoe je het doet.

Binnenveldse Hooilanden in het Nieuws

Rondom het uitkomen van de film Hooiland was er veel aandacht in de media voor De Binnenveldse Hooilanden in het bijzonder en het Binnenveld in het algemeen. Zo was er in de Volkskrant (zie boven) ook aandacht voor een onze partners in het beheer **boerderij De Hooilanden** (Floortje de Kanter en Lodewijk Pool), landelijk bekend door de film.

Andere mooie verhalen stonden in veel bladen zoals in De Correspondent (25-1-24 door Thomas Oudman), Bionieuws (Vakblad voor biologen), De Gelderlander, Lokale bladen (Stad Wageningen, Bennekoms Nieuwsblad, Ede Stad, Rijnpost), Nature Today en vele anderen zoals Tijdschrift Noaber.

Ook in de discussie over natuur en landbouw spelen de Binnenveldse Hooilanden een rol, zoals op **Radio 1/Vroege Vogels** en **TV/Nieuwsuur**



Project “Vang de Watermonsters”

Maar zo’n 22% van de kleine wateren in Nederland heeft een goede waterkwaliteit. Dat blijkt uit de nieuwste resultaten van het burgeronderzoek ‘Vang de watermonsters’ van 2023. Dit is alarmerend, vindt Natuur & Milieu. In ons Mooie Binnenveld en omgeving is dat niet veel beter. *Zie kaartje boven.* De meeste wateren in ons gebied scoren dus maar matig of slecht. Ze bevatten bijvoorbeeld weinig planten of waterdiertjes, te veel meststoffen of zijn troebel. Dat is al jarenlang zo. Wij vragen met klem aandacht voor de oplossing van het waterkwaliteitsprobleem: een gezamenlijke aanpak van de bronnen van vervuiling. Ook in het Binnenveld zijn vrijwilligers het veld in gegaan. Ze hebben eenvoudige metingen gedaan, monsters genomen en daarna alles ingeleverd. De beoordeling van de waterkwaliteit gebeurde door deskundigen op basis van vijf aspecten: waterplanten, de helderheid van het water, voedingsstoffen, waterdieren en de ecosysteemtoestand. Op de website van N&M kan je uitleg vinden over deze aspecten. En door daar op de [originele kaart](#) op een meetlocatie te klikken, kun je in detail de waterkwaliteit van elk gemeten watertje bekijken.

Heb je vorig jaar deelgenomen aan Vang de Watermonsters? Dan ontvang je automatisch een nieuwe uitnodiging via e-mail. Wil je dit jaar voor het eerst meedoen? Schrijf je dan in voor de [niewsbrief van Natuur & Milieu](#).



Meer soorten libellen in 2023.

Het gaat de goede kant op met het aantal soorten libellen (28) in de Binnenveldse Hooilanden, maar de aantallen zijn, hoewel stijgende, nog beperkt. Nu dus 28 soorten en 23 soorten in 2022. Tot de nieuw verschenen soorten behoren de zuidelijke glazenmaker en de kempense heidelibel. Hun komst illustreert de opmars van zuidelijke soorten, die ook elders in de Binnenveldse hooilanden is geconstateerd. De *vuurlibel* (zie boven) komt nog weinig voor maar het aantal is stijgende. Naast de juffers zijn de heidelibellen het meest voorkomend. De bloedrode heidelibel is dan weer vrij zeldzaam, maar neemt wel toe. De aantallen individuen die bij de inventarisaties zijn geteld blijven echter laag. [Lees meer](#)



Monitoring van amfibieën en anderen.

Om meer te weten te komen over de amfibieën in het gebied is er in 2023 voor het eerst een inventarisatie uitgevoerd door een vrijwilliger van RAVON. Dit leverde vooral veel waarnemingen van kikkerkoren op. Overal in het gebied komt de bastaardkikker veel voor en in het zuiden van het gebied is de poelkikker in de meerderheid. In de Kromme Eem planten gewone padden en kleine watersalamanders zich voort. De bijvangst op deze plek bestond uit vissen: de zeldzame grote modderkruiper (foto boven van Jan-Freerk Kloen), bittervoorns en marmergrondels. [Lees verder.](#)

Via deze link kunt U zich aanmelden als lid: [Lidmaatschap - Vereniging Mooi Binnenveld](#)

Ledenadministratie en Nieuwsbrief redactie: Willem Heemskerk,
info@mooibinnenveld.nl

Vereniging Mooi Binnenveld
Gerrit Zegelaarstraat 1

6709TA Wageningen
info@mooibinnenveld.nl

Geen nieuwsbrief meer ontvangen? [Klik hier om af te melden.](#)